

Kishíró

TORDASI

1992. december 10.

ÖNKORMÁNYZATI LAP

II. évfolyam 6. szám

Átalakulás előtt a gyúrói Egyetértés

43 éves fennállásának jelentős állomásához érkezett az Egyetértés Mg. Tsz, amikor a tordasi művelődési házban december 2-án közgyűlést tartott.

A zsűfoglalásig megtelt teremben 222 tagból 193-an jelentek meg, dönteni a vagyonértékelésről, vagyonsoportosításról és a kiválókkal való elszámolásról.

Érezni lehetett a feszültséget, amikor Sztyéhlik László tsz. elnök megnyitotta a közgyűlést. Az idő előrehaladtával a feszültség csökkent, olyannyira, hogy a vagyonértékelést és a vagyonsoportosítást egyhangúlag elfogadták.

A kiválókkal való elszámolás már nem volt zökkenőmentes. A jó előkészítést dicséri viszont, hogy végeredményben a nagy többség elfogadta a kiválók igényeit.

Hangos, indulatos szó nem hangzott el, de mind a kiválók, mind a bennmaradók arcán tükröződtek az érzelmek. Suttogva ugyan, de ellenvélemények is hangzottak el. A mun-

kanélküliségtől való félelem némaságot parancsolt.

A gondolatoknak azonban nem lehet parancsolni. Több, halkán kimondott gondolatot hallottam, mint; — azt vigyék ki amit hoztak; — az bontson a szövetkezetbe aki épített is; — szép dolog a békés megegyezés, de mi marad nekünk; — a kiválók vigyenek magukkal kis tsz. nyugdíjasokat is, akiknek már csak az az igényük, hogy év végén valamiféle pénzt kapjanak, ami megélhetésük szerves része volt eddig is.

Súlyos gondolatok.

A szövetkezetből végérvényesen 40 fő aktív és nyugdíjas vált ki 36 millió forint értékű eszközállománnyal. Ezen eszközökre vonatkozó terhek és követelések, mintegy 11 millió forint értékben a szövetkezetben maradtak.

A kiválók között három csoport és négy egyéni kiváló található. Az általuk kivitt eszközök alapvetően nem veszélyeztetik a

bentmaradók esélyeit, bár van olyan eszköz, amelyből csak egy darab maradt. De sebaj, a paraszt jövőbe vetett hite töretlen.

A neheze még ezután következik. Most miután a kiválókkal megegyezés született, a szövetkezetnek újjá kell alakulnia. Ez ténylegesen valami újat, valami jobbat feltételez. Változásra van szükség — mondja mindenki — de elképzelése csak keveseknek van.

Három héten belül valaminek történnie kell, a maradék tagságnak meg kell alakítani új létezési formáját.

A legnagyobb bizonytalanság e forma körül van. Mindenki valami teljesen újban, valami eddig még nem hallott és látott formában gondolkodik.

Lehet hogy valakinek már eszébe jutott: Tordas a II. világháború előtt szövetkezeti mintafalu volt. Akkor is a nehéz helyzetben levő falvak lakosságán akartak segíteni. Talán jelenleg is tudnák használni és alkalmazni, amit akkor kipróbáltak és a gyakorlatban is bevált.

A Tordasi Hangya Szövetkezeti mintafalu alapszabályát a jelen helyzethez igazítva lehetne használni?

Ezt döntsék el az önkéntesen alapuló szövetkezők.

Hogy lesz e valaki, aki az új gazdaság élére áll, az hamarosan kiderül.

A 70-es évek elején a termelőszövetkezetben öt egyetemet végzett szakember is dolgozott. Ez mára már két főre csökkent. Az utánpótlás biztosításáról, neveléséről senki sem gondoskodott. Ez viszont az elmúlt tíz évben vezetői szerepet betöltöttek felelősségét veti fel.

A választás nagyon nehéz lesz, mivel kevés a jól képzett vezető, akik ráadásul vezetni sem kívánnak. Na de akkor ki legyen, hogyan lesz itt a várt változás?

Az egyszerű tsz. tag vár, reménykedik, az agrárértelmiségnek pedig nem szabad őket cserben hagyni. Ezen fog állni vagy bukni a Tordason és Gyúron élő 182 tsz. tag jövője.

— márkí —

Kellemes Ünnepeket és
Sikerekben Gazdag
Új Esztendőt kíván a

KISBÍRÓ

Boldog Karácsonyt kívánunk
felnőtteknek, gyerekeknek,
időseknek és fiataloknak,
községünk minden lakójának.

Az iskola tanárai és diákjai

Múltunk

Csupor Zoltán Mihály érseki tanácsos rovata

... az első számunkban elkezdett sorozat folytatása

Tudja-e:

— hogy a több mint száz esztendőös pusztaság után a tordasi birtok részén nemes növények helyett gaz termett?

— hogy a tárnokiaknak meg kellett tiltani, hogy Tordas „pusztát” jog nélkül birtokolják?

— hogy Tárnok határában ma is van „Sajnovics” dűlő?

— hogy Sajnovics Mátyás először magyar telepeket fogadott be?

— hogy befogadott szökött jobbágyokat is, de ezeket visszakövetelték gazdáik?

— hogy végül is kénytelen volt Árva-Lipót- és Nyitra megyékből tótokat alkalmazni?

— hogy a törökök visszavonulásakor Magyarország lakossága csak 1.770.000 fő volt?

— hogy a telepítések után a magyar lakta vidék idegen nemzetiségű lett?

— hogy Martonvásár lakói magyarok, németek és tótok voltak?

— hogy Vál lakói magyarok és németek voltak,

de visszamaradt néhány török lakos is?

— hogy mostanában felvetődött olyan elmélet, mely szerint a tótok fajilag a magyarokhoz idomulnak?

— hogy nem mások, mint a törökök nyomására északra telepített magyarok?

— hogy abban a zűrzavaros időben nem sokat törődtek velük?

— hogy szláv papok mentek közéjük, akik gyermekeiket már ezen a nyelven tanították, és így a harmadik-negyedik nemzedék már elfelejtette eredeti anyanyelvüket?

— hogy a tótok között ma is nagyon sok ősi magyar vezetéknev fordul elő?

— hogy a svábokkal kapcsolatban is van olyan új elmélet, mely szerint fajilag ők is inkább a magyarokhoz hasonlítanak?

— hogy ez azzal magyarázható, hogy Würtenberg környékéről telepítették őket hazánkba, oda pedig Nagy Károly az avar birodalom leverése után mint rabszolgákat hurcoltatta?

— hogy Mária Terézia csak visszatelepítette őket a rokon magyar nép közé?

— hogy ezeket az elméleteket természetesen megnyugtatóan még nem bizonyították be?

— hogy Tordason a telepek házat, és 12-14 hold földet is kaptak?

— hogy az igás állatokról és felszerelésükről is a földesúr gondoskodott?

— hogy a szőlőért hat évig nem kellett bérleti díjat fizetniük?

— hogy Sajnovics a mézszárszékét is átengedte a falu lakóinak, ő csupán a marhanyelvet igényelte magának?

— hogy ezenkívül számos kedvezménnyel kedveskedett a telepeseknek?

— hogy mindezek ellenére sem sikerült elérnie azt, hogy kendert természetesen?

— hogy a fonást azért vállalták?

— hogy a növény termesztését azzal utasították vissza, hogy az „bűdös”?

— hogy a szóttas akkor hozzátartozott a mindennapi élethez?

Galambosi László Nyájhívó

Arany felhők nyitják
Karácsony kapuját,
Pólyabontók bundájukba
ölelik a Jézuskát.

Gyertyákat ültetnek
selymek közé, kőre.
Tejcsöppentő csillagokkal
telik a fejőbe.

Hódolnak a tornyok,
köszöntik Máriát.

Magasztaló furulyások
terítnek tarisznyát.

Szalonnát szel József,
cipó a markában.

Három király, dúdolgatva
térdel a szalmába.

Batylus kos kíséri
nyájhívó pásztorát.

Arany fenyők koszorúzzák
Karácsony kapuját.

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

A képviselő-testület munkarendjének megfelelően október 16-án és november 20-án ülést tartott.

Októberi ülésén a fő napi-rend a közművállalatok (Temetkezési Vállalat, Kéményseprő Vállalat, Vízmű Vállalat) átalakulásával kapcsolatos kérdéseket tárgyalta.

Mind a Temetkezési Vállalat, mind a Kéményseprő Vállalat tanácsai vállalatok voltak. Át-

alakulásukkal az alapító (megyei községek, városok) önkormányzatok tulajdonába kerültek a Vagyonátadó Bizottság döntésének megfelelően.

Önkormányzatunk a vállalati tulajdonrészével belépett a Fejér Megyei Önkormányzatok Kéményseprő és Tüzeléstechnikai Rt-be és a Fejér Megyei Önkormányzatok Temetkezési Kft-be.

A Vízmű átadása jelenleg is folyamatban van, így a konkrét

átalakulási forma még mind a mai napig nem alakult ki.

A novemberi testületi ülésen a legfőbb feladat az 1993. évi pénzügyi feltételek és célok vizsgálata volt.

A testület szomorúan állapította meg, hogy az elkövetkező évben rendelkezésre álló pénz nem teszi lehetővé a már visszafogott célkitűzések végrehajtását sem. Olyan feladatok maradhatnak el, amelyek megvalósítását joggal várják a települé-

sen lakók. A terv összetevői csak részben ismertek, ezért számszaki adatokat közölni nem tudunk.

Mindezek ellenére, a pénzügyi összetevőkön túlmenően, feltételezve a legjobbakat, összeállításra kerültek a legfőbb célkitűzések. Ezek:

— ivóvízhálózat bővítése (olyan utcákban, ahol még nincs, de lakóházak épülnek),

— Rákóczi út aszfaltozása,
(Folytatás a 3. oldalon)

A képviselő-testület jegyzőkönyvéből

(Folytatás a 2. oldalról)

- szolgálati lakások gázfűtése,
- építési telkek kialakítása,
- faluközpont rendezése,
- köztisztasági feladatokhoz gépbeszerzés,
- művelődési ház tetőszerkezetének felújítása, belső felújítása (ÁFÉSZ, mint tulajdonos bevonásával),
- erdőmajori iskola tetőszerkezetének felújítása,
- volt egyházi ingatlanok tulajdonjogának rendezése,
- önkormányzati intézményeknél dolgozók étkezési hozzájárulásának biztosítása,
- közalkalmazotti és köztisztviselői törvényből fakadó köteleességek biztosítása.

A célkitűzésekről és egyéb fontos kérdésekről falugyűlésen kívánunk számot adni és a lakosság véleményét kérni.

A testület napirendeken kívül egyéb fontos kérdésekben is döntött. Megvizsgálta intézményei alapító okiratait, feladatait a mai követelményeknek megfelelően állapította meg.

Döntött a „Sport Büfé” által elfoglalt terület bérleti díjáról, amelyet 1.000,- Ft/hó + ÁFA állapított meg a tulajdonos részére.

Szolgálati lakássá minősítette a Sajnovics tér 3. sz. alatti, a volt Márkus Eta néni lakását, hogy a továbbiakban az önkormányzattal munkaviszonyban állók részére biztosíthassa.

Újlag megtárgyalta a Köztársaság út végén, a volt „Eprekertben” épülő ipari üzem ügyét. Mivel 92 aláírással ellátott tiltakozás érkezett a polgármester részére.

Lapunk októberi számában már közöltük a képviselő-testület véleményét, amely most sem változott, és ez: az épülő üzemek tekintetében a legszigorúbban be kell tartani az előírásokat. Szükségesnek tartjuk azonban — célkitűzésünknek megfelelően — a munkahelyteremtő beruházást. Az épülő kis üzemek körét és várható nagyságát a testület határozatban már rögzítette. A képviselő-testület garanciát vállalt hozott határozata betartatásáért.

Kérjük higgyék el, hogy a testület tagjai is vannak annyira tordásiak, szeretik annyira a falujukat, mint az aláírók nagy többsége, ezért minden döntésükben a jószándék vezeti őket. Mi itt élünk, és itt is akarunk jól és jó körülmények között élni.

Ennek megteremtésén dolgozunk, amihez minden, faluját szerető ember segítségét is várjuk.

Foglalkozott a képviselő-testület azzal a jelenséggel is, amely október hónap folyamán az iskolában alakult ki. Ez pedig az volt, hogy két család összesen négy gyermekét más iskolába iratták át. Három alsótagozatos gyerek Gyúróra, egy felsőtagozatos pedig Martonvásárra került.

Ennek kapcsán megállapította a testület, hogy az iskolával kapcsolatosan sok pletyka, mondva csinált probléma kering a szülők között. A nézeteltéréseket nem tisztázzák, az iskola szakmai munkáját szinten alattinak tartják.

Mindezek tisztázása és végleges lerendezése érdekében a testület úgy döntött, hogy kéri szakmai vizsgálat megtartását, külső szakértők bevonásával.

A község közbiztonsága jó, köszönet ezért a polgároinknak. Mégis sokan hiányolják a rendőrt a településről és joggal. El kell már érni végre oda, hogy a településnek ismét legyen körzeti megbízottja, aki

szükség esetén a rendelkezésre áll.

Mindezt sürgeti az a tény is, hogy a kapitányság által beharangozott martonvásári rendőr-állománya még mindig nem teljes, így az őrs feladatát sem tudja maradéktalanul ellátni.

Most lehetőség adódott arra, hogy az emeletes ház emeletén lévő egy szoba komfortos lakást a leendő körzeti megbízott részére kiutalja. A körzeti megbízott kinevezése most van folyamatban, de mire újságunk megjelenik már valóban lesz körzeti megbízottunk Pécsi László személyében. Kérjük fogadják őt szeretettel és segítőkészen.

A művelődési ház működtetését illetően komoly vita alakult ki a testület tagjai között. Sajnos még mind a mai napig nem sikerült képzett népművelőt alkalmazni, ezért a ház működésképtelen. Jelenleg arra van lehetőség, hogy ha már máshol nincs hely, úgy ott lehesen rendezvényt, árusítást, foglalkozásokat tartani. Ennél többre érdemes a művelődési ház. Működését beszüntetni több mint vétek. Meg kell találni a működtetéshez vezető utat.

Óvodai hírek

Az óvoda nevelési programjában szerepel a hagyományok őrzése, és felelevenítése óvodás szinten. Ismerjük meg a gyermekek, milyen ünnepek voltak a faluban. Ezért első őszi ünnepségünk az óvodai szüreti bál volt. Sokat meséltünk, hogy régen amikor megérett a szőlő, szüreti mulatságot tartottak a faluban, ahol a legények és lányok magyar ruhába öltözve járták végig a falut, és így hívták mulatságba az embereket. Az utcákon táncoltak, a legények lovon, a lányok lovaskocsin mentek és betyárok is voltak. Képeket nézegettünk, készültünk, nagyon izgultak a gyerekek. A lányoknak pártát varrtunk, gyönggyel és szalaggal díszítettük, a fiúknak fokost készítettünk, ezt is felszalagoztuk. Erika óvónéni varrt magyar ruhát egy kislánynak és egy kisfiúnak. Megkértük a lányokat, hogy szoknyában és fehér blúz-

ban jöjjenek, a fiúk pedig kérjenek kalapot a nagypapáktól. A termet előző este feldíszítettük, szőlőt, almát, körtét, színes szalagokat kötöttünk fel. Reggel szépen felöltözve, nagy izgalommal jöttek a gyerekek. A nagycsoportos lányokkal pogácsát sütöttünk. Közösén gyúrtuk, segítettek a lisztet borítani, a tojásokat felütni. Aztán együtt vártuk, hogy megkeljen, kiszaggattuk és megsütöttük, a nagylányok ezzel kínálták a bálozókat.

A nagycsoportosok párba álltak, és az első pár kosárban hozta az őszi gyümölcsöket. Így kezdődött a mulatság, táncoltak, nagyon jól érezték magukat nemcsak a gyerekek, mi is. Fényképeket is készítettünk, ami ki van téve az óvodában. Úgy gondoljuk, hogy ezt jövőre is megismételjük, s erre az alkalomra szeretnénk még több magyar ruhát varrni, hogy minden gyermeknek legyen.

A szép őszi időben sokat sétáltunk, felhívtuk a gyermekek figyelmét egy-egy szép bokor, virág megtekintésére. Más alkalommal már nem kellett szólni, ők vették észre, milyen gyönyörű színesek a fák levelei, sőt ők mondták, merre menjünk, ahol nagyon szépek a fák, bokrok. Így lassan bejártuk a község minden utcáját, sőt még a temetőben is voltunk, hisz ott is vannak csodás tobozzal teli fenyők. Így beszéltünk a gyertyagyújtásról, hisz ők csak így értik a halottak napját.

Egyik sétánk alkalmával a folyó partján felmentünk Gyúróra, megnéztük a halastavat, hogy fodrozódik a vize, milyen szép a környéke. Busszal jöttünk haza és igen jólesett az ebéd ennyi túrázás után.

Kisteleki Zoltán előadóművész november közepén magával ragadta, és megneveztette a gyerekeket nagyon kedves kis műsorával. Ő visszatérő vendég, a gyerekek már jól ismerik.

Így lassan véget ér az őszi, kezdődnek a téli hónapok, jönnek a gyermekek legkedvesebb ünnepei, a mikulás és a karácsony, melyre várakozva tekintünk.

Persze nemcsak az ünnepekre való készülődés tölti ki időnket, hanem sok beszélgetés, éneklés, rajzolás, hisz ezután lesz a nagycsoport iskolai érettségi felmérése. Ki is alkalmas az iskolára?

Cigány Zoltánné

Felelősek vagyunk

A gyermek kincsünk, szemünk fénye, reménységünk. Saját jövőnket is megalapozzuk, ha gondosan ügyelünk a felnövekvő nemzedék testi és szellemi fejlődésére.

A tanulási folyamatot két oldalról — az iskola és a szülői ház is — szervezzük, segítjük. A teljesítményt érdemjeggyel mérjük.

De fordítunk-e vajon ugyanennyi gondot a gyermek egészséges életmódjára? Mozog-e naponta eleget a szabad levegőn? Korszerű-e a táplálkozása? Ki tudjuk-e védeni, hogy gyermekünk minél később, vagy soha ne találkozzon a káros szennvedéyek bármelyikével is?

Az utóbbi időben veszélyes jelenséget tapasztalunk a legkülönbözőbb korosztályoknál. Cigarettaznak. Nemcsak az utcán, hanem sajnos az iskola területén is. Többen hivatkoznak szülői engedélyre.

Ezúton hívjuk fel a felnőttek figyelmét és kérjük, hogy lépünk fel egységesen a gyermek egészsége érdekében. Mi igen szigorú eszközöket vetünk latba a káros szennvedély megelőzése érdekében, és nem fogadjuk el azt az álláspontot, miszerint az iskolán kívül semmi közünk a gyerekekhez.

(Találkoztunk már ilyen szülői megjegyzéssel, holott értékelni kéne, hogy törődünk a gyerekekkel!)

Az iskola területén és egyéb iskolai foglalkozásokon, kirándulásokon a házirend tiltja a dohányzást.

A házirend megszegőit első fokon igazgatói figyelmeztetésben, a további esetek után még szigorúbb fegyelmi büntetésben részesítjük. Ebben következetesek leszünk.

Kérjük a szülők támogatását, megértését, hogy törekvéseink eredménnyel járjanak.

Tantestület

Diákszemmel

Iskolánkban már több éve hagyomány a népdaléneklés. Kórusunk és szólóistánk több rendezvényen is kiváló teljesítményt nyújtottak.

December 1-jén tartották meg Bicskén a körzeti népdaléneklési versenyt, ahová mi is hivatalosak voltunk. Nagy lelkesedéssel és kitartó munkával készültünk a versenyre. A szereplők sorrendjét sorsolással döntötték el. Nagyon izgagtottak voltunk amikor megtudtuk, hogy másodikként lépünk színpadra. Először a

szólisták, majd a kórus szerepelt.

Feszülten vártuk az eredményhirdetést, hiszen minden résztvevő nagyon szépen énekelt.

Sok fáradásunknak meglett az eredménye, mert csoportunk és szólistáink: Bíró Richárd, Szász Katalin és Varga Erzsébet továbbjutottak a megyei versenyre.

További sok sikert kívánunk nekik.

**Tózsér Mária
Márhoffer Ildikó
8. oszt. tanulók**

Hírek információk, programok

Mint ismeretes a szemétszállítás új rendben történik. A szombati szemétszállítás reggel 7 órakor kezdődik, ezért kérünk mindenkit, időben rakja ki a szemetet, mert a szállítók kétszer egyik utcába sem mennek vissza.

Jó ha tudjuk, hogy a szemét közterületre történő kirakása csak a szállítás napján történhet.

A temetőben nagyszabású rendezési munkálatok kezdődtek. A fák, bokrok kivágása, az út szélesítése, a rendezettség, a személerakó helyek megközelítése miatt történnek.

Mivel minden erőlködésünk ellenére sem tudunk dűlőre jutni az egy személerakó használatára ügyében (megközelíthetetlen helyre rakják le a szemetet), ezért utak kialakításával három személerakó helyet jelölünk ki. A helyét táblával fogjuk megjelölni. Ez azt is jelenti, hogy nem kell annyit gyalogni, hogy az elhervadt virágot, a gaszt és egyebet a személerakó helyre vigyük. Nem kell ezeket az út melletti bokorba bedobni (a mostani fakivágások során rengeteg szemetet kellett összegyűjteni az útmenti bokrokból).

De ezek után legalább legyenünk már fegyelmezettek!

A megsüllyedt sírokra földpótlást a régi kút vonalában lévő út végén tárolt földből lehet vinni és mindig csak onnan!

Kérjük, ne csináljanak árkokat, gödröket a temető különböző pontjain. Ha a föld elfogyott vitetünk oda, vagy vitethet akár más is. A szépséget, a rendet költséges megteremteni, de fenntartása olcsó lehet, ha mindannyian győzünk rá.

Minden 14 éven felüli személy részére tüdőszűrés lesz 1993. január 11-én 13-18 óráig
12-én 8-13 óráig
13-án 8-13 óráig
a művelődési házban.

Az önkormányzat szociális bizottsága legutóbbi ülésén 37 idős személy részére adott 5.000,- Ft rendkívüli segélyt.

Új betegség ütötte fel a fejét községünkben. A fák állva halnak meg, de főleg a stílfűrésztől.

Ilyen nagy arányú fairtás, amely már tavaly elkezdődött, már régen nem volt. A vékony ún. szeméfa nem jó, csak az életerős, egészséges, életet adó fa. Azt viszont derékba vágja el, hogy még hajolni se kelljen.

Ebben más szomorú dolog is van. A fűrészhangos, mindenki hallja, de senki sem tudja

ki „lopja” a fát. Rá kellenne már jönni, ha becsukom a fülem és szemem azzal magamnak is ártok. Buta az az ember, aki ezt nem érti meg.

A másik ami még szomorú, hogy amikor valóban fát kell vágni, cserjét, bokrot irtani, mint például a temetőben, nincs vagy csak elvétve akad ember, aki a munkában segít és a fát elviszi. Ha valaki bajban van bizalommal forduljon segítségért az önkormányzathoz. Amennyiben lehetősége van, biztos hogy segít. Van azonban itt is egy gond. Ha valaki egész nyáron mindennel törődik csak a téli tüzelőjével nem, azt érheti kellemetlen meglepetés.

Szilveszteri mulatság!!!

A Sportbűfé december 31-én 20 órától 01 óráig zártkörű szilveszteri mulatságot rendez. Részvételi díj 600,- Ft, amelyben vacsora és egyéb ételek, italok, meglepetések tartoznak.

Részletek külön plakátokon és a bűfében.

01 órától a mulatság nyitott, azon bárki résztvehet.

Fiatalok!

1993. január 1-jétől péntekenként

VASVÁRI DISCO

már most is — minden szombaton 19.30 órától Ifjúsági Klub foglalkozás a művelődési

házban minden szombaton. Kultúralt szórakozási lehetőség!

A vízműrendszer bővítéséről már számtalanszor tudósítottunk. A kajászói-tordasi-gyűrói vízműrendszer bővítése összesen 64 millió Ft értékben elkészült. Településünk vízellátását két db 150 m³-es tározó medence biztosítja, amely magasabb ponton épült, mint a régi.

Mindezek azt a problémát okozták, hogy a község egyes hely pontjain nagyobb a nyomás, mint a megengedett. A tervező számításai alapján mintegy 70-80 lakáshoz nyomáscsökkentő berendezést szereltek fel.

Az elmúlt hetek eseményei azonban azt bizonyították, hogy esetleg máshol is kellene nyomáscsökkentőt felszerelni. Ennek legeklatásabb bizonyítéka a boylerok nyomászábalózó szelepeinek tönkremenetele, majd cserélése után állandó és erős csöpögése.

A bővítést nem kevés pénzért az önkormányzatok elvégeztették, majd a rendszert üzemeltetésre a VÍZMŰ Vállalatnak átadták. Mindezek után bárkinek gondja van a víznyomással, vagy egyáltalán a vízellátással a vállalat helyi dolgozói felé jelezzék, akik kötelesek a szükséges intézkedéseket megtenni.

Éljünk okosan!

Értesítjük Kedves Olvasóinkat, hogy Bozsik Valéria vállalta, hogy készülő életviteli tanácsadó enciklopédiájából, amelynek az *Éljünk okosan!* címet adta, lapunkban rendszeresen részleteket közöl. A mű 12 kötetes lesz, és felöleli életünk minden területét, tevékenységét. Természetesen szűk terjedelmünk miatt csak keveset közölhetünk belőle, ezért jó lenne, ha a részletek olyasmikről szólnának, amik községünk lakóit leginkább foglalkoztatják, olyan kérdésekre kapnánk megoldást, amikre magunktól nehezebben jövünk rá. Hiszen sokszor előfordult, hogy körülményeink, érzelmeink rabjaivá válunk, nem tudjuk a helyzetünket tárgyilagosan mérlegelni, és megoldás helyett újabb hibákba esünk, míg végül nem találunk kiutat.

Szerkesztőségünk szívesen fogadja kérdéseiket, problémáikat, és továbbítja a szerzőnek, aki vagy az enciklopédia megfelelő részletével, vagy direkt tanácsokkal is kész válaszolni. A kérdéseket titkosan kezeljük, a kérdező nevét csak akkor tüntetjük fel, ha kéri. Aki teljesen névtelenül akar kérdezni, az a szerző postaládájába is bedobhatja a levelét a Rákóczi u. 26-ban.

A kérdések vonatkozhatnak a családi életre, szerelemre, házasságra, önismeret szerzésére, házépítésre, gazdálkodásra, kétszékedésre, karrierépítésre, bármire.

Első tanácsát most közöljük. Reméljük, ebből mindenki látja, hogy nem akarunk senkit bántani, ellenkezőleg:

figyelmeztetni szeretnénk hibáink következményeire, hogy idejében megelőzhessek a nagyobb bajt, a másoknak okozott fájdalmat.

Anyától elszakítva

Egy szombati napon postaládát szereltem, amikor az utcában le-föl sétálgató hölgy megszólított:

— Tessék mondani, ez a Szegvári Kati villája?

— Nem, ez a ház az enyém.

— Valaki azt mondta, hogy itt van egy újságíró villája.

— Az igaz. Újságíró vagyok.

— Akkor önhöz fordulok, hogy segítsen. Itt az utcában él a kisunokám, akit elvettek a lányomtól, mert amikor elváltak idegbeteg volt, de már régen meggyógyult, dolgozik, nincs

semmi baja, csak az, hogy elvettek tőle a kislányát, és Csongrádban lakunk, nagyon sokba kerül nekünk idejönni látogatni, és ráadásul a nagymama nem mindig engedi be a lányomat, engem pedig soha, és elvinni pedig nem hagyja az unokámat. Vonattal járunk Pestig, onnan valaki bérautóval hoz ide, szeretnénk, ha legalább amikor ide tudunk jönni, elvihetnénk valahová, de hiába van rá bírósági végzésünk, nem adják ide. Már a rendőrséghez, a gyámügyhöz is fordultunk, mindhiába. Az el-

helyezést is megfellebbeztük, de azt a választ kaptuk, hogy annak idején jól döntött a bíróság, és a kicsi már megszokott itt, nem akarják megváltoztatni, pedig a lányom alkalmas a gyermeke nevelésére! Alkalmas! És én is segíteném!

— Fáradjon be, felhívjuk a jegyző urat, ebben csak ő tud segíteni.

— Tudok a problémáról — mondta a jegyző — megígérem, hogy a jövő héten ismét foglalkozom vele, és érvényt szerzek a bíróság intézkedésének.

Nagyon remélem, hogy ez meg is történt. Ennél többet a jegyző nem is tehet, de elegendő ez?

Nem ismerem a nagymamát, aki ilyen eszközökkel kényszerít egy édesanyát arra, hogy gyermekét láthassa, ezért ha e sorokat olvassa, nem merülhet fel benne a gyanú sem arra, hogy elfogult lennék vele, és talán elhiszi, hogy sok-sok tapasztalat íratja velem a következőket:

A válasz miatt szétszakadt szülők semmilyen szeretettel, soha többé nem tudják pótolni gyermeküknek a családi nevelést, a szeretetteljes családi légkört. Ezért a legminimálisabb kötelezettségük konfliktus nélkül megegyezni a gyermek további életének alakításáról. Ennek alapkövetelménye, hogy biztosítaniuk kell, hogy mindkettőjükkel a lehető legtöbb időt tölthessen — lehetőleg együtt, hármásban. A gyermek érdekeit néző szülőknek ebbéli minőségükben félre kell tenniük házastársi ellenérzéseiket, azt lezárták a válással, és a gyermekük előtt csak az anya és az apa lehetnek, akik szeretik őt, és mindent megtesznek, hogy ő

is szerethesse mindkettőjüket. Már az is rossz fényt vet a szülőkre, ha a bíróságtól kéri a gyermek elhelyezését. Ez különösen iskolás kor előtt indokolatlan, amikor akár félevenként változtathatják a lakhelyét.

Az az apa és anya, aki nem tiszteli azt az érzést, ami őt hajdan szülővé avatta, bizony nem tiszteli a gyermeke érzelmeit sem. Ennek pedig súlyos következményei lesznek a gyermek számára. Sok felnőtt 50-60 éves korára sem tudja kiheverni a családi nevelés hiányát, és soha sem tudja elfelejteni a szüleinek, amit gyermekkorában elletne vétettek. És a legnagyobb vétség, ha akadályozták abban, hogy a másik szülőjét szerethesse. Ebből a legtöbb esetben először az következik, hogy amikor a gyermek eléri azt a kort, amikor a bíróság már megkérdezi tőle, melyik szülőjével akar élni, akkor a másikat választja. Majd azzal folytatódik, hogy a szabadságában korlátozó szülőt eltávolítja magától. Megszűnik az iránta érzett tisztelete, nem akar találkozni vele, és visszaadja neki mindazt a fájdalmat, amit tőle kapott, és amit a szülőltársának okozott.

Nem tudom, adott esetben az édesanyától való elszakításban mennyi szerepe van az apának, és mennyi a nagymamának. Egy azonban biztos: nem is sejtik, milyen rettenetes bűnt követnek el a kislány ellen, és az mennyire jóvátehetetlen lesz, és főleg: mit fognak érezni majd akkor, amikor fel fogja tenni nekik a kérdést: miért tették? Ezután a kérdés után pedig többé nem fogják látni őt. Ez akarják?

Bozsik Valéria

Kórustalálkozó után

A tordasi Asszonykórus november 14-én ünnepelte fennállásának első éves évfordulóját. Ebből az alkalomból rendezték meg a kórustalálkozót, ahol több községi képviseltette magát. A tordasiakon kívül hallhatuk a besnyői, a jení, az iváncsai, a ráckeresztúri és egy székesfehérvári kórus műsorát.

A vendégeket Farkas János polgármester úr köszöntötte. Kórusunk több meghívást is kapott vidéki szereplésre, melyeknek örömmel teszünk eleget.

Szívből köszönjük azt a sok-sok segítséget, amit e rendez-

vény lebonyolításához kaptunk a Polgármesteri Hivaltól, a Nyugdíjas Klubtól, a Kerék Vendéglő vezetőjétől, a Szociális Otthon vezetőjétől, az Óvodától. Külön köszönetet mondunk Milichovszki Gyuláné Eta néni, Dallos Károlyné Eszti néni, Szabó Istvánné, Lippai Istvánné és Piláth Mihályné.

Örömmel értesültünk róla, hogy kórusunk két férfitaggal bővül. Továbbra is várjuk a jóhangú, énekelni szerető férfiak jelentkezését.

dr. Hamza Lászlóné

SPORT

Labdarúgó csapataink bajnoki szereplésének őszi értékelése:

Megyei II. osztály felnőtt

1. Sukoró	15	11	1	3	45:14	23
2. Pusztaszabolcs	15	10	3	2	37:17	23
3. Tordas	15	9	2	4	41:14	20
4. Bicske	15	7	6	2	29:19	20
5. Pázmánd	15	8	2	5	29:24	18
6. Cece	15	8	2	5	25:21	18
7. Kajászó	15	8	-	7	39:18	16
8. Felcsút	15	6	4	5	22:22	16
9. Tác-Csósz	15	6	3	6	19:25	15
10. Ivánca	15	5	4	6	22:23	14
11. Óbarok	15	7	-	8	27:36	14
12. Seregélyes	15	5	2	8	18:26	12
13. Enying	15	5	1	9	22:27	11
14. Nagylók	15	4	3	8	14:31	11
15. Lovasberény	15	3	2	10	19:43	8
16. Hantos	15	-	1	14	4:52	1

Megyei II. osztály ifjúsági

1. Enying	15	11	2	2	51:14	24
2. Pusztaszabolcs	15	11	2	2	46:15	24
3. Bicske	15	9	3	3	45:23	21
4. Sukoró	15	10	5	6	61:26	20
5. Tác-Csósz	15	9	1	5	26:29	19
6. Pázmánd	15	7	4	4	35:28	18

7. Felcsút	15	7	3	5	33:29	17
8. Ivánca	15	6	5	4	31:28	17
9. Lovasberény	15	6	2	7	33:32	14
10. Cece	15	5	3	7	26:36	13
11. Hantos	15	4	3	8	23:26	11
12. Tordas	15	4	3	8	25:47	11
13. Kajászó	15	4	3	8	19:43	11
14. Seregélyes	15	2	4	9	21:34	8
15. Nagylók	15	2	3	10	20:57	7
16. Óbarok	15	1	3	11	9:47	5

Serdülő eredmények

1. Lovasberény	3	2	1	-	15:6	5
2. Kápolnásnyék	3	2	1	-	14:10	5
3. Csákvár	4	1	-	3	13:14	2
4. Pázmánd	3	1	-	2	9:14	2
5. Tordas	3	1	-	2	4:11	2

Ünnepi sportprogram felmóltaknak és gyerekeknek karácsonytól szilveszterig!

december 28-29-30-án asztalitenisz-, sakk-, malombajnokságot rendez a Sportbűfé.

Nevezési díj 100,- Ft, 14 év alatt nincs nevezési díj.

I-III. helyezett díjazásban részesül.

Eredményhirdetés 30-án 18 órakor lesz a Sportbűfében.

GYEREKSZÁJ

Lefekvéshez készülődünk, vetkőztetjük, takargatjuk a gyermekeket. Krisztián lefekszik, s nyújtja a takaróját:

— Óvónéni! Takaróddzon be!

Az óvodai szüreti bálra a kislányoknak gyöngyös pártát varrtunk, a kisfiúknak szalagos fokost készítettünk.

Palika megszólalt:

— Óvónéni! Én is kapok olyan fejszét?

Táncolás közben egyik kislány pártájának szalagja leesett.

Palika odaszaladt:

— Óvónéni! Kikötődött a petárdája!

Noémi kérdezi:

— Anya, mit fognak kérdezni az iskolaérettségi vizsgálaton?

— Hát azt biztos, hogy mi apa, meg anya foglalkozása. Tudod?

— Persze, még a mamáét is tudom! Tanácsos! — vágja rá.

Hétfőn Lóránt lelkendezve mondja:

— Esett a hó, de sajnos már megfagyott.

— Nem megfagyott, Lórántkám — mondom —, hanem elolvadt.

Mire ő: — Ja, igen! Úgy is lehet mondani.

Roland fogadja az óvodába érkező mamát:

— Szia mama, képzeld már megint leereszkedett a biciklim!

Fazekas Istvánné

Tudja Ön?

— hogy aki gépjárművet vesz, elad, forgalomból kivonat, köteles 15 napon belül jelenteni az önkormányzat adóhatóságánál a súlyadó rendezése céljából. Aki rendszámtábláját újra cseréli, köteles azt a polgármesteri hivatalban bejelenteni.

— hogy az adóhatóság levetheti a rendszámtáblát, ha a tulajdonosnak 1 év elmaradt súlyadótartozása van. Adóhátalék után napi kamatot kell fizetni, amely 21 %-os.

— hogy a fakivágás engedélyköteles!
Ismétlés

— hogy az ingatlanok előtti járdaszakaszt hetente legalább egy alkalommal, illetve az időjárásnak megfelelően, szükség szerint a tulajdonos köteles letakarítani, síkossága megszüntetéséről gondoskodni.

— hogy a járdák szószása tilos!

— hogy a község területén háziállatokat — ide értve a kutyákat is! — csak bekerített udvaron belül — kutyák esetén esetleg kötte — lehet tartani.

— hogy az Országgyűlés rendelkezett a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségről.

Vagyonnyilatkozatot az a magánszemély köteles tenni, aki megfelel három együttes feltételnek:

1. 1988. január 1-jét követően adóköteles bevételt szerzett

2. rendelkezik olyan vagyonnal, amelyre a törvény előírta a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettséget

3. Magyarországon van az állandó lakhelye, vagy Magyarországon a szokásos tartózkodási helye.

A nyugdíjra jutó adót nem kell megfizetni, de a nyugdíjasoknak is kell vagyonnyilatkozatot tenniük, ha van olyan vagyonuk, amelyre a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség kiterjed.

Kivételt képeznek azok a nyugdíjasok, akik kizárólag külföldről származó nyugdíjkból élnek.

Azoknak is nyilatkozniuk kell, akik adóköteles bevételeik ellenére nem fizettek adót, mert jövedelmük nem érte el az adóköteles sáv felső határát, vagy kedvezményeik miatt nem kellett adót fizetniük, ha rendelkeznek olyan vagyonnal, amely a vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség hatálya alá esik.

Azoknak, akiknek csak adómentes bevételeik voltak 1988. január 1-je után, vagy azóta nem volt semmilyen jövedelmük, akkor sem kell nyilatkozniuk, ha van vagyonuk. Figyelemmel kell lenni azonban arra, hogy vannak olyan bevételek, amelyeket nem kell bevallani, de adókötelesek (pl. kamat, osztalék, kis összegű kifizetés). Azoknak is vagyonnyilatkozatot kell tenniük, akiknek csak forrásjövödelmük volt 1988. január 1. után.

Hogy miről kell vagyonnyilatkozatot tenni, azt a következő számunkban közöljük.

Süteményrecept
az ünnepekre

Almás piskóta

3 egész tojást
30 dkg cukrot habosra keverni, hozzáadni
30 dkg reszelt almát
1 citrom héját
30 dkg grízlisztet
egy kevés sót
1 nagy sütőport, mindezt jól elkeverni.
Nagy tepsibe (zsírozott, lisztezett) önteni, 30-35 percig sütjük.

Lehet bele tenni vágott diót, gyümölcsöt, vagy kettévágva lekvárral megkenni.

Tordasi Kishíró — Független havilap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Tagjai: Márki Ferenc, Dr. Hamza Lászlóné, Szemerei János

Számítógépes kiadványszerkesztés: Szapper László

MÁTRIX Kft. Székesfehérvár, Zichy liget 10. Tel.: (22) 329-888

Megjelenik havonta, 600 pld.-ban. Készült: Duna-Print Kft.,

Dunaújváros, Gutenberg köz 2. F.v.: Farkas István - 8117